

ΜΝΗΜΗ ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

«...Μέσα σὲ λίγον καιρὸ ὁ Βασίλειος 1 ἔγινε ἱεροκοντοῦ μέσα στὸ Παλάτι γιὰ τὶς χάρες του. Γιατὶ πράγματι ξεχώριζε ὄχι μονάχα στὴν ἀντορεία καὶ στὴν κρίση, ἀλλὰ καὶ στὶς χάρες τοῦ κορμιοῦ, ὅπως γράψαμε προηγουμένως, ὄντας πολὺ φανταχτερός, στολισμένος ἀπὸ τὸ κεφάλι ἕως τὰ πόδια, πού νά φηγοιστιέται ὅποιος τὸν ἐβλεπε καὶ νά μαγνητίζεται ἀπὸ αὐτόν, ὅπως ἔχουν τέτοιο μαγικὸ δῶρο ἀπὸ φυσικὸ τοὺς μετρητοὶ ἀνθρώποι.

Σὲ τοῦτο τὸ μεταξύ, ἡ μητέρα του, πού ζοῦσε στὴ Μακεδονία, δὲ μάθαινε τί ἀπογίνει ὁ γιὸς της, κ' ἔκλαιγε, ὅπου βλέπει μιὰ νύχτα στὸν ὕπνο της, πὼς καθότανε στὴν αἰλὴ τοῦ σπιτιοῦ της καὶ κεῖ ἦτανε φτυρομένο ἓνα χρυσὸ κυπαρίσσι πολλὸ μεγάλο, καὶ κάτω ἀπὸ τὰ χρυσὰ κλωνιά του καθότανε ὁ γιὸς της ὁ Βασίλειος. Κι' ἀπὸ τὴ χαρὰ της ξύπνησε καὶ δὲ μπόρεσε πειὰ νὰ ξανακοιμηθεῖ, καὶ τὸ πρωτὶ ἔκανε τὸ σταυρὸ της στὰ εἰκονίσματα κ' ὕστερα εἶπε τὸν ὅρο της σὲ κάτι γειτόνισσες, καὶ κείνες τῆς εἶπαν νὰ χαίρεται, γιατί ὁ γιὸς της θὰ γίνει βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων. Τότες θυμῆθηκε τὸ σημεῖο πού εἶχε ἰδωμένο πρὸ χρόνια πολλὰ, μὲ τὸν ἀπὸ πού κατέβαινε κ' ἀπόσκαζε τὸ παιδί της, καὶ τὸ συνταίριαζε μὲ τὸν νεῖρο, καὶ ζοῦσε ἡ κακόμοιρη μὲ τὴν ζευγὴ ἑλπίδα της καὶ δόξαζε τὸ Θεό.

Ἔτυχε δὲ νὰ στείλει ὁ βασιλεὺς Μιχαὴλ 2 τὸ Θεοφιλίτην, 3 πού τότε λέγανε ἔτσι κ' ὄχι Θεόφιλο, ἐπειδὴς εἶτανε κοντὸς καὶ μικροκαμωμένος, νὰ τὸν στείλει στὸ Μορᾶ γιὰ νὰ κάνει περιοδεία ἀπὸ μέρος τοῦ βασιλείου, καὶ πῆρε μαζί του καὶ τὸν Βασίλειο. Κεῖνον τὸν καιρὸ πρῶτῃ πολιτεία ἀπάνω στὸ Μορᾶ εἶτανε ἡ Πάτρα, πού τότε λέγανε Ἀχαΐα. Τρᾶβηξε λοιπὸν ὁ Θεοφιλίτης στὴν Πάτρα, καὶ φτάνοντας ἐκεῖ πῆγε νὰ προσκυνήσει στὴ φημισμένη ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, ὁ ὁποῖος μαρτύρησε στὸν ἴδ ο τόπο πού βρίσκεται ὁ ναός, καὶ τότες εἶχε μέσα καὶ τὸ λείψανό του. Κεῖνη τὴν ἡμέρα ἔλαχε νὰ μὴν πάγει μαζί του ὁ Βασίλειος, γιατί ἔκανε ἄλλη ὑπηρεσία, πῆγε ὅμως μιὰν ἄλλη μέρα μοναχὸς του. Μέσα στὴν ἐκκλησίᾳ ὑπηρετοῦσε ἓνας καλόγερος, ἀνθρώπος ἀγαθός καὶ τιμημένος μὲ προσοχὰ καὶ χάρισμα, καὶ μόλις εἶδε τὸ Βασίλειο, σηκώθηκε ἀπὸ τὸ στασίδι πού καθότανε κ' ἔσκυψε, σάν νά εἶτανε μπροστὰ σὲ ἄρχοντα, ἐνῶ στὸ Θεοφιλίτην δὲν εἶχε προσκυνεῖ καὶ δὲν ἔδωσε χαμιά τιμὴ, τότες πού πῆγε νὰ προσκυνήσει. Ἔγινε λοιπὸν σούσουρο ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, κ' ὁ λόγος ἔφταξε σ' αὐτιά μιᾶς μεγάλης κυρᾶς πού τὴ λέγανε Δανιηλίδα, καὶ φώναξε τὸν καλόγερο καὶ τὸν μάλοσε, λέγοντάς του πὼς τόσα χρόνια δὲν ἔκανε τέτοιαι τιμὴ οὔτε σὲ δαύτη, πούνη ἡ ἀρχόντισσα τοῦ

τόπου, οὔτε στὸ γιὸ της, οὔτε στὸν ἑγγονά της, καὶ μάλιστα οὔτε στὸ μέγα ἄρχοντα Θεοφιλίτην, παρὰ σηκώθηκε καὶ ὑποδέχθηκε ἔναι δούλο περ φρονιμένον καὶ πὼς μπορεῖ αὐτὸ τὸ ἄπρεπο φέροισιμο νὰ ἀκουστεῖ ἕως τὴν Κωνσταντινούπολη, νὰ κακοφημισθεῖ ὅλη ἡ Ἀχαΐα. Ὁ δὲ καλόγερος τῆς ἀπήντησε πὼς αὐτὸς ὁ φτωχὸς δούλος, πού λέγεις, προσορίζεται ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ γίνει βασιλεὺς τοῦ κόσμου, καὶ γνωρίζοντάς το τὸν ἐτίμησα.

Ὁ Θεοφιλίτης, σάν τελείωσε τὴ δουλειά, γιὰ τὴν ὁποία τὸν εἶχε στείλει ὁ βασιλεὺς, γύρισε στὴν Πόλιν ὁ Βασίλειος ὅμως ἔμεινε κάμποσον καιρὸ στὴν Πάτρα, ἐπειδὴς ἀρρώστησε κ' ἔπεσε κατὰκοιτος, καὶ τὸν περιποιότανε ἡ ἀρχόντισσα ἡ Δανιηλίδα, ὥς πού ἔγινε καλὰ. Πρὶν νὰ φύγει ἀπὸ τὴν Ἀχαΐα ἔγινε πνευματικὸς ἀδελφὸς μὲ τὸ γιὸ της Ἰωάννην, ὅπως συνειθίζανε τὸν καιρὸ ἐκεῖνον, καὶ ἡ μητέρα του τὸν παρακάλεσε νὰ μὴ τοὺς ξεχάσει ὅταν ἔρθει ἡ μέρα ν' ἀνεβεῖ στὸ μεγάλο ἀξίωμα πού τὸν ἔχει γράψει ἡ μοῖρα του. Ὁ δὲ Βασίλειος, ἀποροῦσε πάλι, βλέποντας νὰ τοῦ κάνουνε τόσες τιμὲς ἀνθρώποι πλούσιοι καὶ τιμημένοι, αὐτοῦ τοῦ φτωχοῦ ὑπηρέτη, ὥς τόσσος τῆς ἀπάντησε πὼς, ἂν εἶνε θέλημα τοῦ Θεοῦ νὰ γίνει χαμὴν ἡμέρα βασιλεὺς, δίνει τὸ λόγο του ὅτι τὰ παιδιά της θὰ γίνουνε ἀφέντες τῆς Ἀχαΐας. Σὲ λίγες μέρες ἐμίσησε ἀπὸ τὴν Πάτρα, παίρνοντας μαζί του πολλὰ δῶρα ἀπὸ μέρος τῆς Δανιηλίδας καὶ προπάντων ἐκεῖνα τὰ φημισμένα μεταξωτά, ποῦχε κορίτσια προκομμένα αὐτὴ ἡ ἀρχόντισσα καὶ τὰ ὑφαίνανε μὲ κλωστή φιλότερη ἀπὸ τὴν τρίχα τοῦ ἀραχνίου, κ' ἔφταξε στὴν Κωνσταντινούπολη...».

Φημισμένοι ἄνδρες καὶ Λησμονημένοι:

1. Βασίλειος ὁ Μακεδών: ἰδρυτὴς τῆς δυναστείας τῶν Μακεδόνων, 812—886.

2. Πρόκειται γιὰ τὸν Μιχαὴλ τὸν Γ', 839—867, μετὰ τὴν δυναστεία τῶν Ἰσαύρων. Ὁ λέθριος Βασιλεὺς, κακὴ φυσιογνωμία, σπάταλος τοῦ Δημοσίου Χρήματος, μέθυσις, δόγματος, σκληρός. Ὁ Βασίλειος, λέγεται, νοθευτὼντας τὸν τοῦ εἶχε πει: «Μισοῦμεθα, γίνωσκε, δέσποτα, μισοῦμεθα παρὰ τε τῆς πόλεως πάσης καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς... καὶ πάντες ἡμᾶς διαβάλλονσι καὶ κακίζουσιν. Ὅταν δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀνθρώπων εἰς οὐδὲν λογίζωμεθα, δεδοικέναι καὶ τὴν ἀπὸ Θεοῦ ἀγανάκτησιν χορή...».

3. Αὐλικὸς τοῦ Μιχαὴλ. Αὐτὸς πῆρε ἱπποκόμο τοῦ τῶν Βασιλείου καὶ ἔτσι τοῦτος μπῆκε στοὺς κύκλους τοῦ παλατιοῦ.

Παρουσίαση:

Ἀγγελος Φώτιος Πασχαλᾶς